

Силабус дисципліни
Конфліктологія та медіація

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма - «Фінанси,
банківська справа та страхування»

Рік навчання: 2 Семестр:4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання:
українська

Керівник

ПП

Керівник курсу
к.е.н., доцент **Дерманська Людмила Василівна**

Контактна інформація l.dermanska@wunu.edu.ua, +380680496974

Опис дисципліни

Дисципліна “Конфліктологія та медіація” спрямована на отримання студентами необхідного обсягу теоретичних знань з конфліктології (поняття, сутність, природа, ознаки, функції, види, типи, спрямованість і межі поширення конфліктів; причини виникнення і розвитку конфліктів; моделі поведінки у конфлікті, правила організації безконфліктної взаємодії, урегулювання та вирішення конфліктів; стратегії, тактики, технологій розв’язання конфліктів тощо) та медіації (поняття, сутність, природу, ознаки принципи, види і моделі медіації; процедура медіації та її учасники тощо), а також набуття ними практичних умінь та навичок щодо врегулювання конфліктів шляхом медіаційних практик.

Структура дисципліни

Год. (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правовий супровід клієнтів соціальних служб».	Вивчити загальну характеристику навчальної дисципліни «Конфліктологія та медіація» (завдання, поняття, предмет, методи вивчення, система; роль у формуванні професійної культури; взаємодія з іншими навчальними дисциплінами; джерела)	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	2. Сутність і структура конфлікту	Знати поняття, сутність, ознаки, значення, конфлікту, а також його структуру, види і типи	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування

2/1	3. Передумови виникнення та стадії розвитку конфлікту. Змістовий та структурно-функціональний аналіз конфлікту	Знати причини виникнення конфліктів, динаміку і умови протікання, стадії розвитку конфлікту, а також його межі, функції конфлікту, види, деструктивні наслідки	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
4/1	4. Стратегії, тактики та стилі поведінки учасників конфліктує. Психологічні методики подолання негативних емоцій у конфлікті	Оволодіти стратегіями управління конфліктом, способами розв'язання і регулювання конфліктів, тактиками вирішення конфліктних суперечностей, стилями завершення конфліктів.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	5. Сутність, правила та способи розв'язання і врегулювання конфліктів	Знати сутність, правила та способи розв'язання і врегулювання конфліктів	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	6. Сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам	Знати сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/2	7. Теорія медіації	Знати поняття, природу, ознаки, передумови та компоненти медіації, сфери застосування та переваги медіації, принципи медіації, види медіації, моделі медіації	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	8. Учасники медіації.	Розуміти зміст права на медіацію, хто є сторонами медіації: правові умови участі сторін у медіації, їх правовий статус	Дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/2	9. Майстерність медіатора	Знати вимоги для набуття професії медіатора, вимоги професійних організацій щодо акредитації медіаторів, компетентності медіатора, техніки медіатора	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування

4/1	10. Медіаційна процедура	Знати загальну характеристику медіаційної процедури, премоделіації, критерії медіабельності спорів, підготовки до медіаційних переговорів, а також стадії медіації	Тестування, проблемні питання, кейси
2/1	11. Нормативне регулювання медіації	Знати міжнародні стандарти медіації, Європейські стандарти медіації, медіацію в українському праві, етичні засади медіації	Тестування, проблемні питання, кейси
2/1	12. Особливості медіації в окремих сферах відносин	Вивчити особливості медіації в окремих сферах відносин (в трудових, сімейних, освітніх, тощо)	Тести, методики, проблемні питання

Літературні джерела

1. Бондаренко Л. О., Прокодянич С. С. Психологічні засади медіації як посередництва у вирішенні конфліктів. Особистість, суспільство, війна : тези доп. учасників міжнар. психолог. форуму (м. Харків, Україна, 26 квіт. 2024 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук України. Харків : ХНУВС, 2024. С. 50-53.
2. Вайнагій М. В. Теоретико-правові проблеми переговорного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ - 2021, 19 с.
3. Галіяні І. М. Медіація та консиліація як примирні процедури внутрішнього корпоративного конфлікту. *Часопис Київського університету права*. 2020. №3. С. 201-203.
4. Гаро Г. О. Мирне вирішення сімейних спорів. Х.: Фактор, 2019. 80 с.
5. Дмитренко А. А., Мазур М. Р. Особливості медіації у кримінальному провадженні України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2021. С. 273-277.
6. Дутко А., Нагірняк О. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"*. 2020. Т. 7. № 1. С. 148-152.
7. Зцілення ран конфлікту. Медіація може допомогти - Київ: Вид-во РАЦІО, 2024, 344 с.
8. Конфліктологія та медіація: навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.
9. Лапкін А. В. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/viewFile/62776/58260>
10. Медіація у відновному правосудді за участю неповнолітніх: навчальний посібник / Н. Крестовська, К. Стрик, І. Федорич за аг. ред.. О. Калашник. Київ: 2024. 142 с.
11. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса: Екологія, 2019. 456 с.
12. Психологія конфлікту. Навч. посібник. Реком. МОН України. «Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П.», 2023 р., 304 с.
13. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.
14. Романадзе Л. Про медіацію та українське законодавство. URL: <http://law.ucu.edu.ua/malymy-krokamy-doyevropy-luyiza-romanadze-pro-te-yak-mediatsiya-spruyayenablyzhennyu-ukrayinskogo-ta-yevropejskogo-zakonodavstva/>
15. Романадзе Л. Д. Врегулювання спору за участю судді та інші процесуальні новели: вплив на розвиток медіації. URL: <http://mediation.ua/wp-content/uploads/2017/05/Stattyapro-Mediatsiyu-v-proektah-protseksodeksiv-2.pdf>

16. Федчишин Д. В. До питання про процедури альтернативного вирішення земельних спорів в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2019. № 1. С. 48.
17. Чанишева Г. І. Соціальний діалог: навч.-метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 81 с.
18. Яремко О. М. Право на медіацію як соціальну послугу: проблеми реалізації в територіальних громадах України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, 2023. № 78. Ч. 2. С. 419-424.
19. Яремко О. М. Транскордонна сімейна медіація: досвід іноземних держав і України. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, ЗУНУ, 19-20 квітня 2024 р.). Тернопіль, 2024. С. 138-140.
20. Яремко О. М., Гірняк Г. С. Медіація як базова соціальна послуга: повноваження органів місцевого самоврядування. *Галицькі студії. Юридичні науки*. 2024. № 6. С. 43- 49.
21. Яремко О. М., Гірняк Р. А. Правові принципи процесу ведення перемовин з терористами. *Communication as a factor of transparency of social interaction: psychological, historical, legal, economic and political dimensions*. Елк, 2022. С. 235-244.
22. Яремко О. М., Шафранський В. В. Інформування про медіацію як повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 4. С. 199-205.
23. Яремко О., Подковенко Т. Правові стандарти ЄС щодо транскордонної медіації. Комунікація як чинник транспарентності соціальної взаємодії: психологічний, історичний, правовий, економічний та політичний виміри: Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції. (м. Тернопіль, 09-10 травн. 2024 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С. 85-89.
24. Яремко О., Фаградян Г. Психологічні аспекти переговорів як професійної діяльності. Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 3-4 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 337-338.
25. Яремко Оксана, Оленчук Надія. Роль медіації в освітньому просторі України. Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної освіти сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи : матеріали II Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Тернопіль, 20- 22 червня 2024 року). Тернопіль : ЗУНУ, 2024. С. 41-42.
26. Яремко Оксана. Принцип добровільності сімейної медіації при вирішенні питання про розірвання шлюбу. *Медіація.Уа: нові підходи та інструменти менеджменту конфліктів у сучасних умовах. Колективна монографія партнерів проєкту Erasmus+ Медіація: Навчання та трансформація суспільства / MEDIATS 599010-EPP-1- 2018-1-NL-EPPKA2-SBHE-JP / за ред. О. А. Сєдашової, О. М. Карпової*. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2022. С. 150-164.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за дисципліну розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Модульний контроль 1 проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу щодо формування практичних навичок у студентів із застосування альтернативних шляхів вирішення конфліктів (медіації), за участю осіб/сімей, які знаходяться у складних життєвих обставин (або мають найвищий ризик потрапляння у них)	Оцінювання написання рефератів, есе

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом